

Møde i Grønt Råd Stevns Kommune**Hvornår:** den 21. september 2021 kl. 18.30-21.00**Hvor:** Tinghuset, Nytorv, Store Heddinge.

Dagsorden:

- **18.30**
Let bespisning og velkommen ved Udvalgsformand for PMT Flemming Petersen
- **18.45 ad 1**
Samtænkning af byudvikling og Naturpark i Strøby Egede
Præsentation af Realdaniaprojekt ved Bent Hummelose
- **19.00 ad 2**
Vigtige punkter i kommuneplanen om natur og klima
Søren og Bent orienterer
- **19.10 ad 3**
Byggeri og skiltning langs kystvejen
"Ude langs kystvejen sker der en voksende opfyldning af grundene ud mod havet. Her er efterhånden ingen strand men fine haver indenfor strandbeskyttelseslinjen" Oplæg til drøftelse fra Inge Ambus.
- **19.20 ad 4**
Tryggevælde Ådal
"Hvordan stopper vi den voksende tilgroning af tagrør. Det går ud over vadefuglene, og også udover den høje diversitet af planter, der tidligere var at finde i ådalen" Oplæg til drøftelse fra Inge Ambus.
- **19.45 ad 5**
Status på naturparkprojektet
Søren Møller Starcke orienterer
- **20.00 ad 6**
Status på Stevns Skaber Liv – Stevns Kommunes biodiversitetsprojekt.
Oplæg fra Henrik og Rasmus. Input fra Grønt Råd
- **20.15 ad 7**
Ridestier i Stevns Kommune
Charlotte Frantzen fra rideforeningen ønsker drøftelse af følgende punkter:
 1. forsøgsordning med ridning på udvalgte cykelstier.
 2. Skiltning i områder med mange ryttere på vejen. Sænk farten, hold afstand, kør efter forholdene m.v. Gerne i forbindelse med en kampagne sammen med nabokommunerne Køge og Faxe.
 3. Samarbejde med kommunen, Verdensarven, overnatningssteder, restauranter o.a. om etablering af sammenhængende rideruter med mulighed for overnatning, bespisning, oplevelser m.m.
Henrik deltager.
- **20.30 ad 8**
Lynetteholmen
Michael Løvendal Kruse fra Azorerne
- **20.50 Eventuel**
-

Til stede:

Dansk Skovforening -
Østsjælland Biavlforening-
Stevns Jagtforening
Dansk Ornitologisk Forening
Rideforening
Verdensarv Stevns
Tryggevælde- og Stevns
Ådals bevarelse
Klima- og Miljøgruppen

Søren Boas (SB)
Poul Madsen (PM)
Poul Vestervang (PV)
Thomas W. Johansen (TJ)
Charlotte Frantzen (SF)
Tove Damholt (TD)

Inge Ambus (IA)
~~Birgit Smedegaard~~-Kari A. Jørgensen (KAJ)

Vandrådet i Stevns Kommune
Dansk Naturfredningsforening
Plan, Teknik og Miljø udvalget:

John Bøjlund (JB)
Jane Christoffersen

Flemming Petersen (formand PMT) (FP)
Helen Sørensen (HS)
Line Krogh Lay (LKL)
Jørgen Larsen (JL)
Varly Jensen (VJ)

Stevns Kommune
Stevns Kommune
Stevns Kommune
Stevns Kommune
Stevns Kommune
Stevns Kommune

Ellen Hvidt Thelle (EHT)
Birgitte Nielsen (BN)
Rasmus Brix Elvekjær (RE)
Søren Møller Starcke (SMS)
Bent Hummellose (BH)
Henrik Hedegaard (HH)

Referat:

Ad 1:

IA: Hvad med strømmen ved Køge Bugt?

BH: Niras har lavet omfattende beregninger over hvordan sedimentet flytter sig. Sandvandet vandrer mod Køge. Der er en kapacitet på 5.000 m³ sand. Der mangler sand fra mange års erosion. Det er tilstrækkeligt at fylde sand på hver 5 år. Det svarer til ca. 30 kr. pr år pr. meter. Der skal stilles en lånegaranti fra kommunen. Der vil være en brugerbetaling fra 1. og 2. række.

VH: Er der lavet en prioriteringsliste over hvor det starter henne?

BH: Der vil blive lavet en strategi, der kan tros på mange år frem. Digerne i Natura 2000 området kan hæves, derefter sandfodring.

IA: Kate og John, og andre borgere – inddrages de?

BH: Ja.

Ad 2:

BH: Fokus for interessen er klimatilpasning, oversvømmelse og erosion og retningslinjekortet. Opmærksomhed på, at der er lokal tørke. Vandet forekommer ikke at komme tilbage efter tørken fra 2-3 år siden. Samme billede fra Sorø. Ellebækken er indenfor de sidste 8-10 år blevet tørlagt.

PV: Kan der lukkes dræn, så vandet bliver?

BH: Problemet kan være, at der er landbrugsjord ved siden af, så det bliver for "vådt".

SB: Der kunne i stedet være et pumpesystem, som kunne betyde, at noget af vandet bliver recirkuleret til landet fra Tryggevælde Å.

PV: Der er også problemer med manglende vand i Tryggevælde Å.

SMS: De økologiske forbindelser kan se underlige ud, da der har været dialog med MST om, hvilke lag der kan overlape hinanden. Hvis der bliver lavet et naturområde, kunne der laves Spredningskorridorer, der binder det sammen. Det er stort set en overførsel af sidste kommuneplan. Spredningskorridorerne ville binde naturområderne sammen.

KAJ: Ligger korridorerne fast?

SMS: Ja

KAJ: Skal der sættes mål for biodiversiteten?

SMS: Der er mål for, at biodiversiteten skal styrkes, men det er privat ejet, der er ikke midler sat af til det.

SB: Tænk over dem, der skal betale (lodsejerne): De skal have mulighed for at udvide sin forretning (forretningsudvikling).

Ad 3:

IA: Kystvejen – man skal være cykelakrobat for at køre i siden af Kystvejen. Der er mange mennesker der går pga. renoveringen. Der er brug for en renovering af vejen.
Er strandbeskyttelseslinjen udraderet?

BH: Den er der stadig, selvom den er reduceret nogle steder.

IA: der er folk, som har sat skilte op på stranden med "adgang forbudt".

BH: Der er lovligt at skrive "privat", men det kan være afskrækkende. Kystvejen nr. 155 har sat "adgang forbudt" op.

IA: Spurgte til badebroer.

FP: Fortalte om det nye reviderede administrationsgrundlag for badebroer.

CF: Der er en tendens til, at der bliver slået græs for at undgå den offentlige adgang.

IA: Mange af grundene er blevet til haver.

BH: Kystbeskyttelse og strandbeskyttelse kan tænkes sammen.

IA: Så bliver kystbeskyttelsen som i 1870 før stormfloden.

HH: vigtigt at bevare, det som er. Det er svært at genetablere det.

FP: Det er vigtigt, at vi får alle med når borgerinddragelsen går i gang.

IA: Det ville være brugbart. Stranden er ikke til at bruge lige nu.

Ad 4:

IA: I Roskilde amts tid var det bedste sted for fugle (vibe), som elskede de brede enge. I den nordlige del af Ådalen sker en voldsom tilvoksning og tilgroning pga. tagrør.
Dem, der måler i Ådalen. Det kunne være interessant at få CO2 lagring der. Kunne kommunen låne eller leje maskinel, så tilgroningen kan fjernes?

HH: Engene skal afgræsset – Der skal købes store kreaturer, men der er ingen, som har pengene til det. Det kunne kommunen tilbyde lodsejerne.

IA: Flere af rig-kærene er blevet slettet. Det kunne være fint at skaffe nogle maskiner, som kunne slå det.

PM: Samme som Hede selskabet bruger.

PM: Dyrene vinder ikke over rørene. Men det bliver en sø, når man tager højde for oversvømmelserne i de kommende år. Man kan ikke gøre noget ved det.

SMS: Vi kan ikke finde nogen, som vil sætte dyr derned. Måske et firma kunne være interesseret i at slå området, men vi kan ikke udelukkende satse på slåninger. Maskinerne (mere eller mindre amfibiske) er voldsomt dyre. Derudover kan ikke alle arealer tåle at blive slået.

Græsningslauget har nedlagt sig selv. Kommunen er interesseret i gode løsningsforslag til plejen af Å dalen.

TJ: Det er vigtigt at se på, de kvaliteter som Å dalen har og holde fast i kernerne ved Å dalen – hvor er de vigtigste steder, - det skal ikke være en græseng over det hele. Start med kernen, hvor der er god natur.

IA: Der er allerede kort over rig-kærene (og planter)

TJ: Jeg har fokus på fuglene, og de særlige arter, som ikke må forsvinde fra Ådalen. Hvis de først forsvinder, er det svært at få tilbage.

BH: Vandløb – fisk – det ville gøre Ådalen mere våd.

IA: Ådalen – engen må ikke være for tør.

BH: En port kunne godt åbnes.

IA: Det er vigtigt, at folk er informeret, så folk ved det på forhånd.

TJ: Der skal ikke være for meget saltvand.

SMS: Sig endelig, hvilke konkrete tiltag som deltagerne ønsker, at kommunen foretager.

HH: Ådalens tilstand er bedre i dag, end den var for nogle år tilbage. Der er min. 30 arter, som ikke var set inden engen blev afgræsset.

SMS: Biodiversitet går tilbage.

HH: Ja, men det er fordi, at der ikke bliver afgræsset.

Ad 5:

SMS orienterer. Ansøgningen sendes d. 1.10. Det henhører under naturrådet.

TJ: Det vigtigste er, at sikre den vanvittige kvalitet af naturen, der er der. Kriterierne for naturparken har kun et ud af 6 kriterier: naturen. Kriterierne for at blive naturpark er for uambitiøse.

FP: Det er vigtigt, at borgerne forstår den natur, som der skal beskyttes. Ellers vil de ikke afsætte midler til at beskytte naturen.

LKL: Ønsket er at beskytte naturen. Ikke en tivoli-park. Men det er ud fra en erkendelse af, at det er nødvendigt at kunne vise Ådalen frem for at kunne skabe penge til den.

SB: Vallø mener, at der er sat meget fokus på naturen i Stevns Kommune. På Vallø gør vi mange ting for naturen, men vi fortæller ikke om dem, netop for at beskytte de følsomme biotoper. På Vallø går vi uden om offentlige tilskudsordninger, hvis de betinger offentliggørelse af projekterne. Hvis arbejdet med naturen skal have et løft, så skal lodsejerne tænkes ind og motiveres. Vallø maner til forsigtighed med at tænke mest mulig offentlig adgang til naturen – tænk smart og gør det selektivt, så naturen får optimale vilkår.

Ad 6:

TJ: Slå ikke græsset for tæt på vejtræer, da det er en fordel for bomlærken, som yngler i græsset under træer. Rigtig gode resultater med "frøbanken" ved Højerup. Der er propfyldt med blomster. Og hugorme.

HH: Har kommunen været ude og se på vandhuller, som der er skrevet til lodsejerne om.

SMS: Ja, den sydlige del. Projektet kører i de næste 3 år.

Ad 7:

TJ: Spor i landskabet, giver det mulighed for at ride.

CF: Jeg har en oplevelse af, spor i landskabet langsomt forsvinder.

CF: Mulighed for at ride i Boesdal, da det var varmt og tørt og, det kunne have været muligt at holde afstand. Det blev der ikke givet mulighed for.

MK: Fredningen giver IKKE mulighed for at ride.

Henrik ser på pkt. 1 og 2 og vender tilbage.

Ad 8:

Kommunen følger processen, afgiver høringssvar i KKR Sjælland i bekendtgørelsen om at afskære den administrative klageadgang. Kommunen har tidligere rettet henvendelse til København, Hvidovre og staten og har fået plads i følgegruppen. Østersømarsvinet hører til i Køge Bugt om vinteren. Vigtigt at kommunen deltager i Østersø samarbejdet.

Varly vil gerne bruge EU til at stoppe Lynetteholm projektet så Østersøen kan bevare sit liv.

- **20.50 Eventuelt**